Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Nr. 52. Lwów, Sobota dnia 3. Marca 1923. Rok XLI.

PRENU[MERATA]
Miesięczn[ie]
11.500 M[k.]
do domu
z przesył[ką]
13 000 M[k.]
państwa

CEN[A]

500 Mkp.

Konto czekowe
P. K. O. 140.561.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

REDAKCJA ul. Ossolińskich l. 15. ADMINISTRACJA ul. Chorążczyzny l. 26. — Redaktor przyjmuje między godziną 5—6. — Adres telegr. „Kurjer" Lwów. — Rekopisów nie zwraca się. — Telef redakc. 19. Od 10 wieczór telefon 874.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego". Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Tempo życia.

Państwa nowożytne starają się zawsze wykazać, że są komuś potrzebne i że poza osobistymi samozachowawczymi zamiarami, spełniają wobec ludzkości jakąś misję, która jest ważna i przez nich najlepiej wykonywana. Polityka zagraniczna państw nowożytnych, posiada specjalne organy i fundusze, przeznaczone wyłącznie na propagowanie tych celów i pozyskanie opinji reszty świata. Oczywiście że słowo puszczone w świat nie może być pustą i złudną reklamą, lecz za niem postępować muszą odpowiednie czyny.

Ten moment ważny w życiu każdego państwa zrozumiały i wyzyskały najlepiej Stany Zjednoczone. Wchodząc na teren europejski ogłosiły uroczyście całemu światu, że mieszają się w konflikt europejski jedynie w tym celu, by przyspieszyć pacyfikację starego kontynentu. Za słowami poszły czyny i dziś nie masz na europejskim i azjatyckim obszarze zakątka, gdzieby nie znano imienia Amerykanina. Reszty dokonał i dokonywa dolar, za którym stoi rekordowa praca i rekordowa produkcja tego kraju. Mimo jednak niezwykle szczęśliwe warunki Stany Zjednoczone dbają o swoje dobre imię zasypując informacjami prasę całego świata. Olbrzymie ajencje „United Press" i „Associated Press" znane są nawet najbardziej zapadłej redakcji prowincjonalnego dziennika.

Najlepszymi mistrzami w pozyskiwaniu opinji świata okazali się Francuzi, którym drogą propagandy udało się zmobilizować opinję prawie całej kuli ziemskiej przeciwko Niemcom. Założona w r. 1916 „Maison de la presse" operowała budżetem 25 miljonów franków nie licząc funduszów tajnych. Obok niej kroczył równie ruchliwy dzielny „Havas", ajencja telegraficzna, która zdołała w krótkim czasie podbić opinję całej południowej Ameryki dla „wielkiej łacińskiej macierzy". Dzięki tej zapobiegliwości potrafili Francuzi — jak to zresztą ze złością przyznać musi siedzący w Buenos Aires korespondent „Berl.-Tagbl." — wygrać wojnę i zohydzić Niemcy w opinji całego świata. Tej metody trzymają się wiernie wszyscy politycy francuscy. Każdy czyn Francji jest zapowiedziany i wykonywany w obliczu świata, a najwyżsi dostojnicy nie wahają się udzielać wywiadów najbardziej naiwnych przedstawicielom prasy zagranicznej. Potężne ajencje roznoszą słowa Poincarego czy Clemanceau po całym świecie, ubierając je w formę krótką, powabną i dostosowaną do psychologji każdego narodu. Drogą iskrową dostają się tego samego dnia wiadomości do wszystkich dzienników świata, a czytająca publiczność, wyrabia sobie natychmiast sąd, który przez spóźnioną kontrpropagandę przeciwnika zostaje tylko utrwalony.

Jak dalece mści się na państwie lekceważenie opinji świata — to na własnym grzbiecie odczuli Niemcy. Cała wojna europejska nie potrafiła do tego stopnia ugiąć karku hardego Bismarcka, co zajęcie zagłębia Ruhr. Niemcy spodziewali się protestu całego kulturalnego świata, a tymczasem spotkało ich jak najbardziej gorzkie rozczarowanie. Mieli wprawdzie i oni od r. 1914 własne biuro propagandy, które miało do dyspozycji 250.000 mk. rocznie, ale do wyzyskania korzyści płynącej z pro-

Dzisiejszy numer „Kurjera Lwowskiego" zawiera:

Tempo życia (art. wstępny).
Zasadnicze wytyczne nowej ustawy o ochronie lokatorów.
Zaćmienie księżyca.
Fanny Dittner przed sądem.
2 lata za obrazę sądu.
Samobójstwo szaleńca.
Produkcja złota w Rosji.

Regulacja płac urzędniczych.

Wysokość dodatku do płacy urzędniczej regulowaną będzie wskaźnikiem drożyźnianym. Dodatek płatny 15. każdego miesiąca.

Warszawa. (AW). Min. Grabski oświadczył delegatom Centralnego komitetu pracowników państwowych, że zgodzi się dodać urzędnikom tyle, o ile obniżyła się siła nabywcza marki polskiej — według obliczeń komisji statystycznej. Różnica ta wzrostu drożyzny byłaby wypłacana 15. każdego miesiąca, w danym wypadku 15. bm. Natomiast **jednomiesięczna bezzwrotna zapomoga nie będzie wypłacona.**

Co się tyczy zniesienia drugiego pasa drożyźnianego, to uwzględnione będą te wszystkie miejscowości, których ceny dorównywałyby miejscowościom pierwszego pasa drożyźnianego. Co do anulowania jednomiesięcznej zaliczki, której wypłata przypada 1. kwietnia, minister oświadczył, że musi wpierw tę sprawę rozważyć, poczem dopiero da odpowiedź.

MIARA WZROSTU DROŻYZNY.

Warszawa. (PAT). Na posiedzeniu komisji dla badania wzrostu drożyzny 3. bm. ustalono, że koszta utrzymania rodziny pracowniczej, złożonej z 4 osób, wzrosły w miesiącu lutym w porównaniu do stycznia o 61·79 procent.

Niszczycielska robota endecji.

ZLN. odrzuca projekt emisji złotych bonów skarbowych.

Warszawa. (Pat.). Na wczorajszem posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej pos. Osiecki referował projekt ustawy o emisji 6-proc. złotych bonów skarbowych. Pos. Czetwertyński i Zdziechowski (obaj ZLN) sprzeciwili się uchwaleniu tej ustawy zanim nie będzie przedłożony Sejmowi projekt ustawy ramowej. Na wniosek pos. Byrki za zgodą min. skarbu postanowiono odłożyć tę sprawę do czasu przedłożenia przez min. skarbu ustawy ramowej.

Zmiany na placówkach zagranicznych.

P. Madeyski ustępuje z Berlina mimo sprostowań min. spraw zagran.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Min. spr. zagr. wyjaśnia, że pogłoski o ustąpieniu pos. Madeyskiego z Berlina są nieścisłe. W komentarzu do tego wyjaśnienia jesteśmy w możności stwierdzić, że poseł Madejski, który przebywa na urlopie, już na swoje stanowisko nie powróci. Możemy stwierdzić również, że na jego miejsce upatrzeni są m. i. pos. Szarota i pos. Jodko, przyczem pos. Jodko przewidziany jest również jako przedstawiciel rządu polskiego w Waszyngtonie, albowiem w najbliższym czasie dr. Władysław Wróblewski ma być odwołany do Warszawy.

Napad bandy bolszewickiej na Wileńszczyznę.

Wilno. (AW). Banda bolszewicka w liczbie 100 ludzi dokonała śmiałego napadu na miasteczko Wilję (pow. Wileński). Podczas starcia z posterunkiem policyjnym zabito 1 policjanta, raniono 3. Banda dokonawszy rabunku odeszła z łupem w kierunku granicy rosyjskiej.

ZABEZPIECZENIA BYTU RODZIN REZERWISTÓW.

Warszawa. (PAT). Do czasu uchwalenia przez sejm ustawy normującej położenie rezerwistów powołanych na ćwiczenia wojskowe, min. spraw wojskowych wyda tymczasowe rozporządzenie zabezpieczające byt rodzin rezerwistów powołanych na 8 tygodniowe ćwiczenia.

pagandy nie przyszło, gdyż psychologji niemieckiej zabrakło elementarnych warunków. Systematycznie zorganizowana stronniczość i blaga zdobyła sobie tylko niezaszczytny tytuł „berlińskiej kaczki". Wprawdzie dziś Niemcy poznali swój błąd i zasypują prasę zagraniczną niezmiernie ciężko zredagowanemi informacjami, ale wiadomości te, przychodzące drogą pocztowo-telegraficzną, są nie tylko spóźnione, ale nawet grożą napełniają zagraniczne redakcje — jak to z bólem przyznaje wyżej cytowany korespondent „Berl. Tagbl.". „Walka o zyskanie zagłębia Ruhr jest dzisiaj walką o pozyzyskanie opinji świata" — tak jednogłośnie przyznaje prasa niemiecka. Zapominają oni jednak, może na szczęście, o tem, że aby pozyskać dobre imię zagranicą, trzeba przedewszystkiem zmienić cały dotychczasowy sposób postępowania względem drugich.

Z nowo powstałych państw najbardziej zrozumieli ważność propagandy Czesi i bolszewicy. Ich kierownicy polityczni starają się odegrać rolę w każdem międzynarodowem zdarzeniu i przy każdej sposobności akcentują swoją potrzebę istnienia jako czynnika decydującego. Państwo nasze, jakkolwiek w koncercie nowych państw i starych ma bardzo dużo do powiedzenia, mimo to siedzi na dość skromnym europejskim stołku. Nasza spokojnie marzycielska i po parafjalnemu jeszcze zindywidualizowana natura zdaje się nie rozumieć nowożytnego tętna życia. Gdy świat zaczyna żyć rekordem, my ruszamy się leniwie z miejsca. U nas wszystko rozkłada się na lata; reforma walutowa ma się ciągnąć latami, reforma rolna rozłożona na lata, uporządkowanie administracji obliczone na lata i cała nasza polityka zagraniczna idzie żółwim leniwym krokiem naprzód. Stąd nic dziwnego, że i zagranica rozkłada nam załatwienie naszych najpilniejszych spraw na lata. Na Górny Śląsk czekaliśmy przeszło dwa lata, a uznanie naszych granic trwa również aż nadto długo. Oczywiście, że przy tak ospałem tempie życiowem nie pozyskamy opinji świata, nie wybijemy się na czoło państw, równych nam obszarem, ludnością i kulturą. Nic też dziwnego, że wstając rano, nie mamy światu pędzącemu krokami giganta nic nowego do powiedzenia.

Jeżeli wogóle marzymy o wielkości, to musimy sobie zdać sprawę z tego, że musimy zaprzestać naszej wewnętrznej parafjalnej małomiasteczkowej polityki. Tak samo bowiem jak nas w mieście nie obchodzi to, że w Pipidówce pani burmistrzowa czyni na złość pani aptekarzowej, tak samo i szeroki świat nie obchodzi to, że jakieś tam partje sejmowe kłócą się o jakąś ministerjalną tekę. — Świat musi widzieć nasz czyn, szybki, zdecydowany i energiczny, musi poznać, że z nami opłaci się zawierać długotrwałe stosunki i że na naszą siłę w każdej chwili liczyć można. Jeżeli tempo naszego życia posuwać się będzie, tak, jak się dotychczas przez cztery lata posuwało, tę bądźmy przygotowani na to, że w razie niebezpieczeństwa nikt nie będzie odczuwał potrzeby wystąpienia w naszej obronie.

J. K.

Przegląd światowy.

PRZEGLĄD PRZEDWYBORCZY JUGOSŁAWJI.

(s) Do zażartego boju wyborczego stanęły w królestwie SHS dwa prądy: jeden „wierny konstytucji", a więc centralistyczny, drugi „rewizji konstytucji", a więc autonomiczny. Centraliści, są to t. zw. „radykali", partja Paszića, dążą naprawdę do stworzenia Wielkiej Serbji. Prócz panserbów należą tam i ci z Chorwatów i Słoweńców, którzy sądzą, że między trzema narodami Jugosławji niema odziedziczonych różnic kulturalnych i gospodarczych, stwarzających tarcia polityczne. Autonomiści przeciwnie, uznając te różnice, sądzą, że uwzględnienie ich potrafi spoić narody w jedno silne państwo. Irredenty antypaństwowej niema. — Komuniści mają tylko program socjalny, godzą się na republikę SHS. Niemcy i Węgrzy, bojąc się zmajoryzowania w samorządnych krajach, zawarli pakt z radykałami Paszića. Najskrajniejsi republikanie-ludowcy chorwackiego demagoga Radića, chcący państwa federatywnego, którzy występowali wobec ententy przeciw S. H. S., też obecnie godzą się na dzisiejszą formę rządu i zapowiadają, że wejdą do parlamentu. — Zapewne wybory przyniosą klęskę centralistom, mimo ich różnych paktów.

LITWA NIE CHCE DOPUŚCIĆ POLSKI DO KŁAJPEDY.

(j) Wedle doniesień korespondenta „Times"'a, Litwa uważając się za zwierzchniczkę Kłajpedy, odrzuca postanowienie Rady Ambasadorów i odmawia Polsce prawa wpływu do portu kłajpedzkiego.

REKONSTRUKCJA GABINETU LITEWSKIEGO.

Kowno. (Pat.). Prezydent republiki przyjął dymisję całego gabinetu i powierzył misję utworzenia nowego gabinetu Galwanauskasowi. Galwanauskas przedstawił prezydentowi republiki nowy gabinet w składzie, który prawie nie różni się od poprzedniego. Prezesurę rady ministrów, tekę min. spr. zagr. i chwilowego ministra dla spraw białoruskich objął Galwanauskas.

PRZYGOTOWANIA WOJSKOWE NIEMIEC.

(j) „New York Herald" dowiaduje się, że kanclerz Cuno i jego otoczenie zajmuje się projektem utworzenia nowej silnej armji, za ośrodek tej armji uważany ma być Orgesch. Broń ma być natychmiast rozdana, aby Niemcy gotowe były na wszelkie ewentualności.

Kanclerz Cuno, minister Oeser i generał von Seeckt odbyli szereg poufnych posiedzeń, w których wzięli udział ministrowie Braun i Severing, oraz szefowie okręgów wojskowych. Projekt uznano za możliwy do wykonania. Uzbrojenie armji zdaniem generała v. Seeckt nie przedstawia żadnej trudności.

„Rothe Fahne" stwierdza, że wszystko jest gotowe do mobilizacji.

„POKOJOWA ROSJA".

(j) Biuro prasowe gruzińskie donosi o gorączkowych przygotowaniach zbrojnych Moskwy i przypuszcza, że skierowane one są przeciw Gruzji, która sprzeciwić się gotowa ostatecznej aneksji kraju. Zauważyć można wielkie grupowania wojsk na Kaukazie, prace fortyfikacyjne koło Batum w toku.

„Morning Post" dowiaduje się, że misja wojskowa, którą Kemal pasza wysłać ma do Moskwy na uroczystość rocznicy armji czerwonej, odbędzie tam szereg konferencji z członkami Rady Rewolucyjnej, omawiając sprawy wojskowe i ekonomiczne.

ANGORA I POKÓJ.

(j) Wiadomości z Angory są bardzo niejasne. Rada ministrów pochwala stanowisko Ismeta w Lozannie, natomiast większość zgromadzenia zarzuca mu, że nie informował Angory należycie w czasie rokowań. Zgromadzenie chce przedyskutować wszystkie punkty projektu traktatu, Ismet pasza pragnąłby dyskusję ograniczyć tylko do punktów spornych, ekonomicznych i finansowych. Kemal pasza nie popiera ministra należycie. Należy się zatem spodziewać długiej i gorącej dyskusji. Ekshemiści i bolszewicy prowadzą żywą propagandę przeciw traktatowi.

MASONERJA WŁOSKA.

(j) Walka faszystów z masonerją zwróciła na nią uwagę powszechną. Masonerja włoska dzieli się na dwie gałęzie. Jedna z Palazzo Giustiani w Rzymie jest wybitnie antyfaszystowska, druga, zbliżająca się do lóż szkockich, popiera Mussoliniego gorliwie. Mimo to jednak „veto" faszystów i do niej się odnosi.

Masonerja we Włoszech nigdy nie była organizacją tajną. Ceremonje jej ogłaszano publicznie, członkowie jej występowali zbiorowo ze wszystkiemi odznakami. Rola jej polityczna zarysowała się wyraźnie w 1914—15 r., gdy masonerja rozwinęła wielką propagandę na rzecz interwencji. — Uważała bowiem, że zapewniwszy Włochom niepodległość, należy zapewnić im jedność terytorjalną.

LOUIS HEMON. 40

Marja Chapdelaine.

POWIEŚĆ KANADYJSKA.

(Ciąg dalszy).

Jakże cudowną wydawała się im w Paryżu w ich małem ciasnem mieszkanku, ta myśl, że w Kanadzie będą żyli w czystem wolnem powietrzu nowego kraju, w pobliżu nieprzejrzanych borów. Nie przewidywali istnienia czarnych much, ani mrozów wśród zimy, ani tysiąca innych przykrości tej bezlitosnej ziemi.

— Czy wyobrażaliście sobie, jak wygląda w rzeczywistości kraj tutejszy i życie? — zapytał ojciec Chapdelaine.

— Niezupełnie — odparł Francus niskim głosem — niezupełnie...

Po jego twarzy przemknęło coś, co spowodowało Efroima Surprenant, że odezwał się:

Tak, ciężko tu jest, ciężko!

Wszyscy trzej skinęli głową potakująco. — Wszyscy trzej byli wąscy w ramionach, bladzi pomimo, że od 6 miesięcy pracowali na roli. Byli to ludzie, których jakaś chimera porwała od biurka, kontuaru, taboretu przed pianinem, od innego życia do jakiego byli stworzeni. Tylko wieśniacy nadają się do przesadzenia na inny grunt. Toteż dopiero teraz zaczęli pojmować swój błąd pojęli, że są zbyt odrębni, by mogli udawać kanadyjczyków, którzy ich otaczali, a z którymi nie mieli nic wspólnego: ani zdrowia, ani potrzeb, ani wytrzymałości, ani talentu do takich zajęć, jak uprawa roli, karczowanie lasów lub ciesielka, stosownie do pory dnia i roku.

Ojciec pochylił głowę w zamyśleniu, jeden z synów oparłszy łokcie na kolanach, patrzył na swe delikatne ręce poorane ciężką pracą w polu. Wszyscy trzej wyglądali, jakby wciąż powracali melancholijną myślą do swej tragicznej pomyłki. Inni zaś myśleli: Lorenzo sprzedał im swą ziemię za cenę wyższą, niż była warta. Nie mają już pieniędzy i są zapewne w kłopotach, gdyż nie są to ludzie stworzeni na rolników.

Matka Chapdelaine chciała im dodać otuchy, trochę przez litość, a trochę przez poszanowanie dla roli.

— Początki są tylko takie trudne, ale gdy przywykniecie i ujrzycie, że ziemia jest już częściowo uprawna, zaraz wam się życie wyda weselsze.

— To śmieszne — zauważył Konrad Neron — jak trudno kogo zadowolić. Oto trzej ludzie, którzy rzucili swe miejsce rodzinne, zajęcia i przybyli tutaj by uprawiać ziemię. A ja myślałem zawsze, że niema nic milszego, nic bardziej spokojnego, niż siedzieć sobie cały dzień w biurze, z piórem zatkniętem za uchem, zdala od mrozu lub zbytniego upału.

— Zależy od zapatrywania — zaopiniował objektywnie Lorenzo.

— Twoim ideałem w każdym razie nie jest zostać tutaj i pracować w pocie czoła? — zaśmiał się Racicot.

— Istotnie, wcale się z tem nie kryję, że mi to nie odpowiada. Oni zakupili mą ziemię. Jest to piękny kawał gruntu; nikt mi nic zarzucić nie może. Chcieli coś nabyć, sprzedałem im swój grunt, ale sam czuję się wybornie tam gdzie jestem i nie byłbym i tak tu powrócił.

Matka Chapdelaine pokręciła głową.

— Niema nic piękniejszego, jak życie rolnika, który ma zdrowie, a niema długów. Jest się wolnym, bez żadnych zwierzchników, posiada się własne zwierzęta, a gdy się pracuje, pracuje dla siebie.

— Nasłuchałem się już tu tego od nich wszystkich — odparł Lorenzo. — Jest się wolnym, własnym panem! Wy zaś litujecie się nad każdym, kto pracuje w jakiejś fabryce, gdyż ma zwierzchników, których musi słuchać... Wolny... Na ziemi... Czyżby?

Podniecał się, w miarę jak mówił.

— Niema na całym świecie ludzi mniej wolnych, niż rolnicy. I gdy się nawet mówi o takich, którym się lepiej powiodło, niż innym, powiada się: „Ach, jakie oni mają piękne życie! Jak im jest dobrze! Jak im się świetnie powodzi! Jakie mają piękne zwierzęta"!

To nie tak należałoby mówić. Bo w rzeczywistości zwierzęta ich mają. Niema na świecie głupszego — zwierzchnika, niż faworyzowane zwierzę. Niema! codzień sprawia wam ono kłopoty i przykrość. Koń — przepada wam pewnego razu Bóg wie gdzie, lub łamie nogę; krowa, choćby najłagodniejsza, jeśli ją podczas dojenia gryzą owady, depce was po stopach i zawsze macie tysiąc podobnych przykrości. Zwierzęta są tylko po to, by wam psuć życie i sprawiać zawsze jakieś kłopoty.

Podwyżka opłat stemplow. i podatku spadkowego.

W sobotę ekspose ministra skarbu.

Warszawa. (Pat.). Na XVIII. posiedzeniu Sejmu przystąpiono do sprawozdania komisji skarbowej o ustawie w przedmiocie opłat stemplowych i podatku spadkowego i od darowizn. Sprawozdawca pos. **Michalski** wyjaśnił, że rząd ma na celu wyrównanie dotychczasowych stawek, t. zw. opłat stemplowych i chce uzyskać upoważnienie, aby w miarę zmiany siły nabywczej marki minister mógł określić zwyżkę lub zniżkę na podstawie ceny żyta. Zmiany poczynione w powyższym projekcie przez komisję skarbową, dotyczą: stawki proponowane przez rząd podwyższyć o 50 procent. Za podstawę wartości majątku ma służyć wartość ustalona w czasie dokonania szacunku. Na zakończenie referent dodał, że min. skarbu opracowuje kodeks przepisów prawnych o opłatach stemplowych i o podatku spadkowym i od darowizn.

W toku dyskusji zgłosili szereg poprawek posłowie: Kwiatkowski (Ch.-dem.), Farbstein (koło żyd.), Wasilczuk (kl. ukr.), Podhorski, Putek (Wyzwolenie), Żółtowski (Ch.-nar.) i Pawłowski (PSL).

Wiceminister skarbu **Markowski** zwrócił uwagę, że propozycje uwolnienia od podatku spadkowego całej kategorji proponowanych przez rząd płatników, świadczy, że pomimo przyjętego ogólnie hasła podwyższenia podatków idzie się po drodze ich obniżania, a nie podwyższania.

Przystąpiono do głosowania i przyjęto poprawkę pos. **Łypacewicza** do art. 1. zwalniającą od stempla podania bezrolnych i małorolnych w sprawie nadania ziemi, oraz w sprawie ulg do podań o urządzanie zgromadzeń wyborczych do Sejmu, Senatu i samorządu. Przyjęto poprawkę p. Mierzejewskiego do art. 16. o podwyższeniu minimum spadku wolnego od opłaty z 6 miljonów na 12 miljonów, o ile przechodzi na małżonków lub następnych, a z 2 na 4 miljony, jeśli przechodzi na fundacje, zakłady itp. Przyjęto poprawkę pos. **Putka** o ulgach dla urządzających przedstawienia amatorskie.

Zgodnie z poprawką pos. **Kwiatkowskiego** podwyższono opłatę stemplową dla obcokrajowców nabywających nieruchomości z 1 do 5 miljonów mkp. Przyjęto poprawkę pos. Kwiatkowskiego, aby podania o zezwolenia na zmianę nazwiska ostemplowane były nie w wysokości 250.000 mk., lecz 1 miljona marek.

Przyjęto poprawkę pos. **Putka**, zwalniającą kooperatywy i instytucje społeczne od wnoszenia na imię min. skarbu podań o ulgi stemplowe. Inne poprawki odrzucono. — Całą ustawę przyjęto w drugiem czytaniu.

Ustawę o karach i odsetkach za zwłokę i kosztach egzekucyjnych przyjęto w drugiem i trzeciem czytaniu.

Następne posiedzenie w sobotę o godz. 3-ciej popoł. Na posiedzeniu tem min. skarbu wygłosi ekspose.

O nowego prezydenta dla Bawarji.

ORDYNARNA BÓJKA W SEJMIE.

Monachjum. (PAT). Na posiedzeniu Sejmu bawarskiego podczas dyskusji nad wnioskiem partji ludowej, w sprawie utworzenia urzędu prezydenta państwa bawarskiego, wybieranego przez naród, doszło do burzliwych i gorszących zajść. Komunista Eisenberger oświadczył, że bezczelnością jest twierdzenie, aby prezydent stał ponad partjami, bo byłoby to tylko powrotem do monarchji. Mowca zarzucił prawicy, że dąży ona do zdrady państwa. Po tych słowach powstała w Izbie wrzawa. Posłowie przybliżyli się do trybuny z której przemawiał pos. Eisenberger a pos. Graf spoliczkował Eisenbergera. Pos. Probst zamierzył się na Grafa krzesłem. Wobec tej wrzawy kończono posiedzenie. Komunista Eisenberger oświadczył, że na przyszłe posiedzenie przyjdzie z rewolwerem w ręku.

—•••—

Hindenburg woła o wojnę!

Hannower. (PAT). Hindenburg przemawiał na tutejszym kongresie włościańskim i oświadczył m. i.: Nie zapominajmy, że jesteśmy Niemcami. Walczyć będziemy dopóty, dopóki pozostanie choćby jedna szabla, dopóki pozostanie choćby jeden sztandar. Lepiej polec z honorem, niż żyć z hańbą.

ROZBRAJANIE POLICJI NIEMIECKIEJ.

Bochum. (Pat.). W dniu 1. bm. zajęte zostały koszary tutejszej policji zielonej, przyczem policja została rozbrojona. Jest to dalszy ciąg rozbrajania policji, zapoczątkowany w Essen, rozbrojeniem tamtejszej policji bezpieczeństwa. Gdy cała ta akcja będzie ukończona władze okupacyjne przystąpią do podobnej akcji w szeregu innych miast.

Ze spraw polskich.

SPRAWA WSCHODNICH GRANIC NA RADZIE AMBASADORÓW.

Bordeaux. (PAT). Konferencja ambasadorów postanowiła na wczorajszem posiedzeniu zbadać sprawę wschodnich granic Polski.

SPRAWA REFORMY ADMINISTRACJI.

Warszawa. (Tel. wł.). (G). Dowiadujemy się, że dr. M. Bobrzyński odbył wczoraj konferencję w min. spraw wewn., która sfinalizowała tę część programu reformy administracji państwa, która dotyczy samorządu. Wznowienie narad w sprawie reform administracji państwowej, które się odbywały miesiąc temu, należy oczekiwać w przyszłym tygodniu.

P. S. L. „PIAST" NIEZADOWOLONY Z GŁ. URZ. ZIEMSKIEGO.

Warszawa. (Pat.). Komisja rolna prowadziła dyskusję nad wyjaśnieniami rządu w sprawie osadnictwa wojskowego i cywilnego. Pos. **Hura** (PSL) postawił wniosek o nieprzyjęcie do wiadomości sprawozdania prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego i przejścia nad nim do porządku dziennego. Obecny prezes Gł. Urzędu Ziemskiego Ludkiewicz oświadczył, że wytoczone zarzuty nie mogą dotyczyć jego osoby. Pos. **Raczkowski** (ZLN) wniósł o wezwanie rządu do wstrzymania zamowania nowych terenów na cele osadnictwa wojskowego do czasu uzgodnienia ustawy z dnia 17. XII. 1920 r. z ustawą o reformie rolnej. — Dalsza dyskusja odbędzie się na następnem posiedzeniu.

—•••—

Wiadomości telegraficzne.

Rokowania polsko - gdańskie w sprawie załatwienia szeregu kwestji prawnych i gospodarczych, o których donosiliśmy swego czasu odbędą się nie w Warszawie lecz w Gdańsku, przyczem z ramienia Polski prowadzić je będzie min. Pluciński. W razie jednomyślności w zasadniczych kwestjach dalsze rokowania odbędą się w Warszawie. (AW).

Otwarcie pocztowej konferencji polsko-rosyjskiej. Nastąpiło w Moskwie uroczyste otwarcie polsko-rosyjskiej konferencji pocztowo - telegraficznej w obecności przedstawiciela komisarjatu spraw zagranicznych, oraz posełstwa polskiego. (AW).

Petlurze za ciasno w Polsce. Z Pragi donoszą, że Petlura traktuje z rządem czechosłowackim w sprawie osiedlenia się w Czechosłowacji. (G).

Konferencja gospodarcza państw bałtyckich odroczona. Konferencja ekonomiczna w Helsingforsie, która miała rozpocząć się dnia 4. bm. została odłożona na pewien czas z powodu przerwy w komunikacji. Delegaci polscy Jodko-Narkiewicz i przedstawiciel przemysłu i handlu już wyjechali na tę konferencję. (AW).

Austrja pod kuratelą Ligi Narodów. Amerykański pułkownik Cansey ma zostać zamianowany komisarzem kolei autrjackichh. Liga Narodów ma zamiar zamianować również komisarza dla zarządu tytoniowego. (AW).

Prowizoryczny niemiecko - włoski układ handlowy z dnia 28. sierpnia 1921 r., który został odnowiony dnia 1. maja 1922 r., został przedłużony bez zmiany na dalszych 9 miesięcy począwszy od 1. maja 1923. (Pat).

Podsekretarjat ekonomiczny przy ministerstwie spraw zagranicznych. (j) Rząd polski, aby ożywić stosunki handl. z innemi państwami postanowił utworzenie osobnego podsekretarjatu ekonomicznego przy ministerstwie spraw zagranicznych. Kandydatem na podsekretarza stanu jest b. min. H. Strassburger.

Łotnictwo niemieckie w Rosji. (j) „Information" dowiaduje się z Moskwy, że niemiecka fabryka aeroplanów Junker zawarła układ z bolszewikami dozwalający jej budować aeroplany w Rosji i utrzymywać regularne połączenie powietrzne między Szwecją, Rosją i Persją.

Kronika.

KALENDARZYK.

Dziś rz. kat. Alojzego; gr. kat. Ksenona. Jutro rz. kat. Filipa; gr. kat. Atten. — Wschód słońca 6·08, zachód 5·05.

TEATR WIELKI.

Piątek „Cyganerja", ostatni występ E. Bandrowskiej.
Sobota popoł. o 3·30 „Śluby panieńskie" — wieczór „Złotnik z Toledo", opera w 3 aktach Offenbacha.
Niedziela o 3 pop. „Gwiazda" — wieczór „Żydówka".
Poniedziałek „Lohengrin" (50 prc. zniżki).

TEATR MAŁY.

Piątek „R. H. inżynier", komedja w 3 akt. Winawera (premiera).
Sobota „R. H. inżynier".
Niedziela o g. 3 popoł. „Zabawa w miłość" — wieczór „R. H. inżynier".
Poniedziałek „R. H. inżynier".

TEATR NOWOŚCI.

Piątek „Bal w operze" (występ tancerzy Godlewskich).
Sobota „Za dawnych dobrych czasów".
Niedziela o 3·30 popoł. „Japonka" — wieczór „Bal w operze" — występ Godlewskich.
Poniedziałek „Bal w operze".

REPERTUAR „MŁODEJ SCENKI" ul. Chorążczyzny 7. Niedziela 4. marca „Przechodzień", B. Kalerwy. Początek o g. 8-mej wiecz.

Teatr art.-lit. „UL", Ossolińskich 10.

Program od 22. lutego codziennie: Szlagier sezonu „W krainie wolnej miłości", operetka w 3 odsłon. Lehara z udziałem 20 osób, chór, balet. Najnowsze tańce „Krokodyl Trott". I. Prolog. II. w barze pod Piramidami. III. w sali pałacu królewskiego. Nowe dekoracje wykonał art. malarz Szyjkowski. Początek o 8 wiecz.

Teatr artyst.-liter. „BAGATELA", Rajtana 3.

Program od wtorku 16. stycznia br. Część I.: „Maski" prolog pióra Z. Żywickiego. Część II: Nina Mirowska — B. Kamiński — M. Mirski — Rodzeństwo Godlewscy. — Część III.: „Wysoki Gość", żart sceniczny. Część IV.: „Pan Rot, pan Weiss i pan Grin", farsa. Początek o g. 8 wieczór.

We Lwowie.

— **Cenę papieru rotacyjnego** podwyższyły znowu na marzec b. r. polskie fabryki krajowe o 65%! Kilogram papieru gazetowego kosztować będzie loco Lwów około 4.500 m. Wagon papieru rotacyjnego (gazetowego) który kosztował w styczniu 15 miljonów kosztować będzie w marcu około 43 miljonów marek. Dotychczas niestety nie słychać nic o zamierzeniach rządu celem ukrócenia tego paskarstwa, które **będzie musiało za sobą pociągnąć ruinę dzienników polskich. (m)**

— (y) **Rocznika kopernikowska.** W ostatnim „Hrom. Wisinyku" pomieścił wytrwały popularyzator nauki prof. M. Czajkowski rozprawę o Koperniku, w której potrąca mimochodem, że 450-cio lecie urodzin genjusza nauki wypada dziś, albowiem Mikołaj Kopernik urodził się 1. marca 1473, a data 19. lutego jest datą starego stylu. Nowy styl, t. zw. gregorjański kalendarz wprowadził papież Grzegoż XIII. w r. 1582. Do r. 1700 różnica wynosiła 10 dni, a obecnie doszła do 13 dni. A więc datą urodzin wielkiego astronoma jest 1. marca.

— (t) **Przyjęcie marszałka Piłsudskiego w 6 Pac.** Bawiący w naszem mieście od dni kilku marszałek Piłsudski, przyjmowany wyłącznie przez sfery wojskowe, zagościł dnia wczorajszego i w murach „Czerwonego klasztoru" gdzie korpus oficerski 6 Pułku artylerji ciężkiej z pułkownikiem Łodzińskim na czele, urządził w pięknie dekorowanych salach kasyna ofic. na jego cześć przyjęcie. O godz. 5-tej popołudniu przybył marszałek do koszar gdzie na dziedzińcu uformowany cały 6 Pułk, pod dowództwem pułk. Łodzińskiego i dowódców Dyonów, mj. Bażynga i mj. Schirmera przywitał go, poczem marszałek wraz z generałami Rozwadowskim, Hallerem St., Romerem, Zielińskim, Jędrzejowskim i innymi, udał się do sal kasyna. Na zebranie to zaproszeni zostali oprócz wyż wymienionych ze sfer wojskowych, korpus wyższych oficerów D. O. K. we Lwowie oraz reprezentanci władz cywilnych. Wojewoda Grabowski, prez. Neuman i prezes kolej Barwicz. Przyjęcie dzięki inicjatywie pułk. Łodzińskiego, jego zastępcy podpułk. Schhöttera, mj. Schirmera, por. Dziamskiego i innych organizatorów z pośród oficerów 6 Pacu wypadło wspaniale. Wśród miłej pogawędki i serdecznego nastroju szybko mijał czas poczem marszałek Piłsudski żegnany z żalem o 7'30 wieczorem opuścił przy dźwiękach orkiestry 6 Pacu „Czerwony klasztor".

— **Zaćmienie księżyca** nastąpi jutro w sobotę 3. bm. o g. 4 m. 5 rano. Będzie ono widzialne w Polsce.

— **Z Rady miejskiej.** Na wczorajszem posiedzeniu pod przewodn. prezydenta Neumana, wyczerpano niemal cały porządek dzienny. Po drugiej uchwale projektu podwyższenia opłat wodociągowych przystąpiono do sprawy nowego opodatkowania przedsiębiorstw gospodnio-szynkarskich, — mianowicie w dziale konsumcji alkoholowej i noclegowej. Stosownie do referatu r. Maksymowicza postanowiono pobierać następujące opłaty za wyszynk alkoholu w kieliszkach: lokale I kategorji — 100 tys. mk. miesięcznie, II kat. — 60 tys. mk., III kat. 40 tys. mk. — Za sprzedaż alkoholu we flaszkach: lokale I kategorji — 50 tys. mk., II kat. — 30 tys. mk., III kat. — 20 tys. mk., opłata od bilardu 15 tys. mk., od zajazdu — 8 tys. mk.

Obciążenie dla hoteli do 12 izb wynosi — 8 tys. mk., dla zawierających do 20 izb — 16 tys. mk., do wysokości 30 izb — 24 tys. mk., ponad 30 izb — 40 tys. mk. — Wszystkie opłaty mają być płatne z góry na okres 3-miesięczny i zasilać kasę gminy sumą 200 miljonów mk. w przeciągu 1 roku.

Według wniosku ref. r. Lewickiego przyznano na dokończenie budowy kaplicy na cmentarzu obrońców Lwowa, jednorazową subwencję w kwocie 200.000 mk.

Przyjęto również i ostatecznie zamknięcie rachunkowe mk. Zakładu aprowizacyjnego za czas od 1. lipca 1920 do 31. grudnia 1921 do zatwierdzającej wiadomości i wyrażono pełne uznanie dla kierownika instytucji radcy Skobieckiego za pełną poświęcenia pracę około rozwoju i dobra powierzonego mu zakładu i jego konsumentów. — Sprawę referował r. Höflinger. — Na tem posiedzenie jawne zamknięto.

— **Opłaty wodociągowe**, uchwalone przez lwowską radę miejską — równają się 40 krotnemu czynszowi za mieszkanie z czerwca r 1914. Jeżeli czynsz wynosił miesięcznie 100 kor. opłata wodociągów wynosi obecnie miesięcznie 4.000 mkp.

— **Bajeczna drożyzna.** Za jaja żądają na targu lwowskim po 350 mkp. Co to będzie przed świętami?

— (y) **„Ridnyj Kraj" lwowski dziennik ruski** zawiesił swe wydawnictwo.

— **Walne zebranie „Bratniej Pomocy słuchaczy Uniwers.** We środę dn. 28 lutego Bratnia Pomoc słuchaczy Un. Jana Kazimierza odbyła doroczne walne zebranie. Na zebraniu tem wystąpiło wielu mowców z bardzo ostrą, ale — niestety — w pewnych punktach nader uzasadnioną krytyką wydziału, prowadzącego „politykę narodową". Do nowego wydziału obok dotychczasowych działaczy z zasłużonym prezesem Żurowskim na czele, weszli także niektórzy demokratyczni mężowie zaufania opozycji, wychodzącej przedewszystkiem od młodzieży ludowej, pochodzącej ze wsi. Nowi członkowie wydziału powinni pamiętać, że sanacja życia bratniackiego wymaga przedewszystkiem zupełnego uniezależnienia organizacji samopomocowych od czynników partyjno-politycznych, które dla swej kampanji wybierają teren, który mogłyby oszczędzić. Z ubolewaniem stwierdzamy, że taka właśnie jest taktyka obozu wszechpolskiego w naszych uczelniach akademickich.

Pod koniec zebrania młodzież demokratyczna niedostatecznie zorganizowana niestety masowo opuściła salę obrad i dzięki temu bojówka ohjenowa pod komendą znanych działaczy pp. Scheuringa i Strońskiego przeprowadziła wniosek, wykluczający z T-wa kolegów wyznania mojżeszowego. — Wniosek ten zwrócił się swem ostrzem przeciwko najlepszym patrjotom polskim. Z żalem słuchaliśmy, jak obrońcy Lwowa, reprezentanci „Zjednoczenia" kol. Karniol i Krum wygłaszali swe ostatnie przemówienia. — Pracujący nieświadomie ad usum Sjonu młodzi zapaleńcy faszystowscy odnieśli duży sukces. Dorobek tylu pokoleń ideowej młodzieży polskiej w środowisku lwowskiem został przekreślony. Ale mnożą się oznaki, zapowiadające, że po apogeum ruchu nacjonalistycznego — wśród młodzieży nastąpi schyłek tego ruchu wyzyskującego, brak krytycyzmu i przesądy wyznaniowe. Krz.

— **Z teatru. Ostatni występ Ewy Bandrowskiej** wypada dziś t. j. w piątek. Ostatni ten występ ulubienicy lwowskiej publiczności w roli Mimi w „Cyganerji" znajdzie zapewne głośny oddźwięk wśród muzykalnych sfer naszego miasta.

Dzisiejsza premiera w Teatrze Małym. „R. H. inżynier" Winawera dozna prawdopodobnie takiego samego przyjęcia jak w wystawieniu tego samego autora „Roztworu prof. Pytla". Jest to satyra ujęta w trzy akty.

„Złotnik z Toledo" Wielki Teatr wznawia raz tylko operę Offenbacha, wystawioną swego czasu u nas z wielkiem nakładem. Wznowienie to odbędzie się w sobotę. Zaznaczyć należy, że tańczyć będą N. Kirsanowa i A. Fortunato.

— **Uiszczanie należytości bezpośrednich likwidowanych przez Urząd wymiaru należytości we Lwowie.** Chcąc ułatwić interesentom wpłacanie należytości bezpośrednich likwidowanych przez Urząd wymiaru należytości, mieszczący się w budynku przy ul. Rutowskiego 21, a w szczególności zapobiedz stracie czasu, połączonej z koniecznością chodzenia do Kasy skarbowej przy pl. Cłowym 1, zarządza izba skarbowa, by płatnicy od 1. bm. uiszczali powyższe należytości w Kasie skarbowej Lwów — powiat, umieszczonej tuż obok Urzędu wymiaru należytości w budynkku przy ul. Rutowskiego 17, w lokalu, w którym do niedawna mieściła się Kasa skarbowa dla miasta Lwowa.

— **Z poczty.** Na odrestaurowanym budynku głównej poczty znajdują się obok wchodu wmurowane dwie skrzynie osobno na listy, a osobno na druki i próbki towarowe, a ponadto skrzynka na listy miejscowe. Wypróżnianie tych skrzynek uskutecznia się przed każdą jazdą dworcową (10 razy dziennie) względnie na pół godziny przed odejściem listonoszów na rejony (2 razy dziennie).

— (a) **Wyrok w rozprawie o morderstwo.** Leon Steczyna, który jak już donosiliśmy 26. kwietnia 1922 r. z powodu ustawicznych niesnasek z swoją żoną, godził na życie całej jej rodziny i istotnie zastrzelił teściową, zranił zaś bratową i wychowanicę, a nadto doniósł władzom, że rodzice żony zajmują się fałszowaniem dolarów został wczoraj w południe, po trzydniowej rozprawie, skazany na jeden rok ciężkiego więzienia. Wywody prok. dr. Paklikowskiego dowodzące, na podstawie wyniku rozprawy, że oskarżony popełnił zbrodnicze czyny w stanie poczytalnym i powinien za to otrzymać zasłużoną karę, nie trafiły do przekonania ławy przysięgłych. W tym samym duchu przemawiał zastępca strony poszkodowanej dr. Macielnicki, żądając odszkodowania. Obrońca dr. Grek zęsumował zaś wszystkie szczegóły, któreby świadczyły o niezupełnie normalnym stanie umysłu oskarżonego i w wymownych słowach przedstawił swego klienta jako osobę nieodpowiedzialną za swe czyny.

Sędziowie przysięgli 7 głosami potwierdzili, zaś 5 zaprzeczyli pytanie w kierunku morderstwa, zaś 6 głosami zaprzeczyli pytanie co do usiłowanego morderstwa. Wobec tego uwolniony został Steczyna od kary za te czyny, natomiast potwierdzili sędziowie przysięgli większością głosów pytanie w kierunku zbrodni oszczerstwa i za to trybunał skazał Stecynę na rok więzienia. Po ogłoszeniu wyroku Steczyna wybuchł spazmatycznym płaczem, rozpaczał, że został wogóle skazany. Odgrażał się nawet swemu obrońcy. Oświadczył, że namyśli się 3 dni czy przyjmie wyrok. Wliczono mu do kary, przeszło 10 miesięczne więzienie śledcze.

— (a) **Policjant brzuchowicki przed sądem.** Trybunał orzekający pod przewodnictwem r. Dworzaka zajmował się wczoraj nieporozumieniem na tle pieniężnym, w które został wplątany policjant gminy Brzuchowic, Kazimierz Dziedziński i to tak fatalnie, że prokurator Hryniewiecki oskarżał go o zbrodnię sprzeniewierzenia na stanowisku urzędowem, zagrożoną wedle ustawy marcowej, karą śmierci. W wydobyciu się z tej strasznej sytuacji pomagał oskarżonemu obrońca dr. Żywicki. Trybunał dał wiarę tłumaczeniu się oskarżonego. Twierdził on mianowicie, że zarzut jakoby przywłaszczył sobie 11.000 mp. pobranych za szarwarek, polega na nieporozumieniu, a do tego przyczynia się i to, iż jest analfabetą. Wyrok zapadł uwalniający, ale prokurator zgłosił zażalenie nieważności i Dziedzińskiego odprowadzono napowrót do więzienia.

— (t) **Samobójstwo szaleńca.** W Zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie popełnił wczoraj w przystępie szału, jeden z pacjentów tego zakładu S. Weitman samobójstwo. Po zażyciu trucizny wyszedł on do ustępu i tam powiesił się. Kiedy po jakimś czasie zauważono wypadek, Weitman już nie żył. Samobójca mimo swej choroby umysłowej popełnił wiele sprytnych oszustw. Ostatnio aresztowano go za oszustwo w biurze komitetu do walki z epidemją przy ul Mickiewicza l. 26, podczas którego Weitman stawiał tak energiczny opór, że dopiero z wielkimi trudnościami udało się go sprowadzić na inspecję pol. Po stwierdzeniu choroby umysłowej odstawiono go z więzienia przy ul. Batorego do Zakładu obłąkanych na kurację. O samobójstwie denata, zawiadomiono rodzinę jego, zam. przy ul. Wolność, która zajmie się pogrzebem.

— (t) **Tajny dom nierządu przy ul. Skarbkowskiej.** Policji udało sie wczoraj wykryć w domu przy ul. Skarbkowskiej l. 36 tajny dom nierządu, którego właścicielką była znana na bruku lwowskim Julja Orłowska. Mieszkanie swoje zmieniła na przybytek miłości, do którego zwabiała młode dziewczęta, kobiety wiejskie a nawet mężatki obiecując im dobry zarobek a które następnie, bezlitośnie wyzyskiwała.

— (t) **Przegrał cudze pieniądze.** Aresztowano wczoraj Franciszka Wolanina, woźnego Lódzkiego Banku Depozyt. za sprzeniewierzenie 750 tysięcy marek. Wolanin zainkasował tę kwotę na dobro Banku a następnie przegrał ją grając w ferbla w kawiarni Riviera przy ul. Grodeckiej.

Z całej Polski.

— **Nowomianowany wysoki komisarz w Gdańsku** Mac Donald dnia 6. bm. przybywa do Gdańska, zaś 7. bm. przybędzie do Warszawy dla złożenia oficjalnej wizyty rządowi polskiemu. (G).

— **Z karty żałobnej.** W Myślenicach zmarł w 49 r. życia profesor tamtejszego gimnazjum Stefan Morawiecki, polonista.

— **Szpiegostwo na rzecz Rosji sowieckiej.** Władze policyjne w Krakowie wpadły w tych dniach na ślady wielkiej afery szpiegowskiej na rzecz Rosji sowieckiej. W sprawie tej dokonano onegdaj aresztowania dwóch osobników w Krakowie oraz trzeciego na prowincji.

— **Zespół artystów Teatru Wielkiego w Żółkwi.** Piszą nam z Żółkwi: Dnia 20. ub. m. odegrał zespół artystów Teatru Wielkiego w sali tutejszej „Gwiazdy" „Djablicę" Schönherra z p. Michnowską w roli tytułowej. Tej znakomitej artystce sekundowali dzielnie pp. Justjan i Szkudelski. — Licznie zgromadzona publiczność nie szczędziła artystom rzetelnie zasłużonych oklasków, dając tem samem dowód potrzeby częstszych podobnych odwiedzin, które rozjaśniają szarzyznę naszego codziennego życia. (he)

— **Wyjazd obcokrajowców z Polski.** Wskutek rozporządzenia polskiego min. spraw wewn. w sprawie wydalania z Polski wszystkich obcych żywiołów, które przybyły z Rosji po 10. października 1920, przybył już do Gdańska pierwszy większy transport wydalonych, składający się z kilkuset osób.

— **Zjazd miast Małopolski i Śląska Cieszyńskiego** odbędzie się w dniu 10. bm. w Krakowie.

— **Rozparoszenie krakowskich rzeźn. i mas.** Wczoraj rano mieszkańcy Krakowa zaskoczeni zostali skandaliczną niespodzianką, jaka spotkała ich ze strony rzeźników i masarzy. Paskarze ci, bez upoważnienia województwa podnieśli bardzo znacznie ceny mięsa i wędlin, kpiąc sobie z prawa i zarządzeń władz.

— **Na Wiśle ruszają lody.** Ostatnie dnie odwilży spowodowały na Wiśle wystąpienie wody na powierzchnię lodu i podniesienie się stanu wody. Ruszenia lodów oczekiwane lada chwila.

— **Rozbiórka soboru prawosławnego w Warszawie.** W związku z wczorajszą uchwałą Rady ministrów co do rozbiórki soboru na pl. Saskim, dowiadujemy się, że narazie usunięte zostaną tylko pozostałości z dzwonnicy i domki, szpecące plac. Rozbiórka soboru rozpocznie się dopiero w maju.

— **431 miljonów marek kosztować będą wybory do Rady miejskiej w Łodzi.** Magistrat tutejszy postanowił zwrócić się do władz nadzorczych z memorjałem o udzielenie miastu pożyczki w sumie 431 miljonów marek na przeprowadzenie wyborów do Rady miejskiej. Prócz pożyczki na cele wyborcze magistrat postanowił również zwrócić się do rządu o udzielenie zaliczki w kwocie 2 miljardów marek na pokrycie niedoborów administracyjnych za miesiące styczeń, luty i marzec br. (m)

— **2 lata więzienia za obrazę sądu.** Sąd okręgowy w Łodzi skazał na 2 lata więzienia niejakiego Stefana Głuchowskiego, oskarżonego o to, że po ogłoszeniu wyroku w rozprawie, w której skazany został za rabunek na 3 lata więzienia, wyraził się w sposób ubliżający powadze sądu. (m)

Ze świata.

— **Lwowianin — biskupem w Afryce.** Dnia 26. ub. m. zmarł w kraju Namaqua, jednej z południowo-afrykańskich kolonji Anglji ks. biskup St. Królikowski, rodem z naszego miasta, który porzuciwszy politechnikę, wstąpił do klasztoru na misjonarza. (Gł. Pom.).

— (m) **Zakaz przyjazdu do Niemiec obywatelom obcym.** Rząd Rzeszy wydał polecenie przedstawicielom zagranicznym Rzeszy nieudzielania wiz na przyjazd do Niemiec, z wyjątkiem wypadków koniecznej potrzeby. Zakaz ten obejmuje również przyjeżdżających w odwiedziny i podróżujących dla przyjemności. Udający się do Niemiec w celach kuracyjnych muszą udowodnić, że zachodzi konieczna potrzeba tej kuracji w Niemczech. Rozporządzenie powyższe zostało wydane w związku z ogólnym braki m mieszkań, oraz środków żywności w Niemczech.

— **Sklepy zamiast kawiarń.** We Wiedniu i Budapeszcie lokale zajęte do niedawna przez kawiarnie pozajmowano na banki i kantory wymiany. U nas we Lwowie zamknięto onegdaj kawiarnię Royal, gdzie urzędowała czarna giełda. W miejsce kawiarni powstaną cztery sklepy. Dowiadujemy się że wiadomość, jakoby warszawska firma Hersego nabyła sklep p. S. w hotelu Georgea celem założenia tam filji, jest bezpodstawną.

— **100 lecie urodzin Renan'a.** Wczoraj w Sorbonie odbył się uroczysty obchód 100 rocznicy urodzin Renana.

— (j) **Kościół anglikański i Rzym.** „Corriere della Sera" dowiaduje się o bliskiem porozumieniu kościoła anglikańskiego z Rzymem. Arcybiskup z Canterbury, prymas kościoła anglikańskiego przemawiając na konwokacji (Rada kościelna ang.) podkreślił możliwość połączenia kościoła anglikańskiego z Rzymem, wspomniał również o porozumieniu możliwem z kościołem wschodnim. „Obserwer" donosi o podróży pary królewskiej do Włoch, co zapewne nie zostanie bez wpływu również na stosunki kościelne nie tylko na polityczne.

— **Wilhelm zaczyna oszczędzać.** Obecnie Wilhelm zamierza osiedlić się w zamku Achilleis na wyspie Korfu, ponieważ pobyt w Holandji jest zbyt kosztowny. (AW).

Zebrania, odczyty i widowiska.

— **Z Ogniska nauczycielskiego.** W sobotę, dn. 3. marca br. wygłosi w lokalu Ogniska Z. P. N. S. P., ul. Hetmańska (gmach Skarbka) I. p., dr. St. Łempicki odczyt o „St. Konarskim" (jako reformatorze politycz.) Cz. I. — Początek o godz. 7 wieczór.

— **Posiedzenie Wydziału Zaw. Związku Literatów Polskich** odbędzie się w niedzielę, 4. bm. o godz. 11-tej przedpołudniem w lokalu Związku (ul. Ossolińskich 11 III. p.).

— **Odczyty o Shakespearze.** W sobotę 3. bm. w sali przy ul. Bourlarda l. 5. o godz. 6-tej popoł. prof. Piniński przedstawi „Króla Leara" Bilety do nabycia w księgarni p. Gubrynowicza i przy wejściu do sali.

— **Koncert Lwowskiego Chóru Technicznego** ze współudziałem art. śpiew. pp. Celiny Nahlikównej i K. Kurzbauerowej, odbędzie się dn. 6 bm. w sali Towarz. Muzycznego. W skład programu wchodzą utwory chóralne Galla, Mieczysława Sołtysa, Walewskiego, Waltera i innych współczesnych pieśniarzy polskich. Początek o g. 8 wiecz. Przedsprzedaż biletów u Seyfarta ul. Akademicka. Cały dochód przeznaczony na rzecz komitetu budowy II domu Techników we Lwowie.

— **Odroczony Poranek Koncertowy w Teatrze Wielkim** z 4. na 11. marca z powodu koncertu P. T. M. — Bilety zamówione ważne na 11. bm. „Dzieci na wieś".

— **Z Młodej scenki.** Z powodu licznych żądań, zarówno ze Lwowa jak i z prowincji, kierownictwo Młodej Scenki wznawia raz jeszcze „Przechodnia" B. Katerwy. Komedja ta wraca na repertuar Młodej Scenki w niedzielę dn. 4 marca w obsadzie z grona uczniów najwyższego kursu Szkoły Dramatycznej. Będzie to ostatnie przedstawienie tej sztuki. — Dramat Przybyszewskiego: „Dla Szczęścia" grany będzie 11 marca. — Zaproszenia i bilety wydaje Kancelarja Konserwatorjum i Szkoły Dramatycznej — Chorążczyzny 7.

— **Podziękowanie.** Ciosem nieopisanie bolesnym ugodziła we mnie Opatrzność, zabierając mi nieodżałowaną towarzyszkę życia.

Ta sama wszakże Opatrzność zrządziła dobrotliwie, że w tej chwili najcięższej podtrzymały mnie na duchu, dochodzące zewsząd objawy szczerego współczucia.

Niepodobna mi Wszystkim Łaskawym jak pragnąłbym podziękować. Niechże głos niniejszy do każdego idzie z zapewnieniem, że w sercu mem na zawsze zachowam wdzięczność za słowa pocieszenia i złożoną dzięki im, ulgę.

Michał Jorkasch.

— **Ze Związku Strzeleckiego Obwód Lwów.** zawiadamia swych członków, że urzęduje stale w godzinach wieczornych od 6—9 w lokalu Zielona 7. Uprasza się wszystkich członków o zgłoszenie się po odbiór legitymacji na rok 1923. Wpisy nowych członków przyjmuje się codziennie.

Fanny Dittner przed sądem.

DZIESIĄTY DZIEŃ ROZPRAWY.

(a) Zainteresowanie brzydkiemi sprawkami osk. Dittner jest nadal duże w szerokich kołach lwowskiej publiki. Sala sądowa codziennie zapełniona, jedni wchodzą, drudzy wychodzą, tłumią się w ławkach, tupią nogami i w ten sposób przeszkadzają tokowi urzędowania. Przewodniczący zmuszony był wydać polecenie policjantom, aby w chwili gdy któryś ze świadków zeznaje, nie wpuszczano ciekawskich do sali. Najważniejsi świadkowie zostali już przesłuchani, pozostaje jeszcze tylko dwóch świadków, których zeznania będą interesujące.

Dziś przesłuchaną ma być p. Załęska, bawiąca obecnie stale w Warszawie, która przez siedm miesięcy cierpiała w Thalerhofie, jutro zaś przesłuchany będzie dyr. Chodorowski, również ciężkie przechodzący chwile z powodu podłych donosów. Przesłuchanie p. Chodorowskiego potrwa kilka godzin.

W przyszłym tygodniu będą odczytywane rozmaite akty, co potrwa około 3 dni, poczem nastąpić ma jednodniowa przerwa, wyrok zaś spodziewany jest z końcem przyszłego tygodnia.

Na wczorajszej rozprawie przesłuchano najpierw świadka **Kühna**, profesora szkoły przemysłowej, który w czasie inwazji często spotykał się z osk. Dittner. Opowiadał on szereg szczegółów, rzucających jaskrawe światło na zachowanie się oskarżonej w tym okresie, z którego umiała ona ukuć tyle bezpodstawnych zarzutów. Świadek był zdumiony wiadomościami oskarżonej o rozmaitych wybitnych osobistościach rosyjskich. Zarzut oskarżonej jakoby wydał Rosjanom jeńca austrjackiego odpiera świadek z całą stanowczością. Anonim wysłany na świadka do gen. Letowskyego pochodził z ręki osk. Dittner, co stwierdziła przed świadkiem pewna pani, której Letowsky ten anonim okazał, a twierdziła to dlatego, bo zna dobrze pismo oskarżonej. Świadek miał z tego powodu dochodzenie. Oskarżona zadawała świadkowi pytania tego rodzaju, że przewodniczący je uchylał.

Świadek prof. Leon **Piniński**, którego oskarżona posądziła wraz z innymi o propagandę rusofilizmu i sprzeniewierzenie kwoty 15 miljonów rubli z komitetu ratunkowego, stwierdza, że w Komitecie tym nie było żadnego sprzeniewierzenia, odpiera też inne zarzuty.

Św. Katarzyna **Kochanowska**, żona litografa, zeznała, że w czasie inwazji mąż jej, znalazłszy się bez środków do życia, przyjął służbę w policji rosyjskiej, a potem na skutek doniesienia osk. Dittner miał proces i wywieziony został do Thalerhofu.

Przesłuchano następnie wiceprezydentów miasta dr. **Schleichera** i dr. **Stahla**. Obu spotkały podobne zarzuty, mianowicie sprzeniewierzenia 15 miljonów i rusofilizmu. W szerokich wywodach przedstawili świadkowie okres inwazyjny i rolę, jaka im siłą faktu przypadła wraz z innymi obywatelami w utrzymaniu spokoju w mieście i ochronie mienia i swobody obywateli. Oczywiście zarzut sprzeniewierzenia jest oszczerstwem, a „rusofilizm" w rzeczywistości zapędził ich jako zakładników na nędzę i poniewierkę w Rosji, a rodziny ich, pozostałe we Lwowie naraził na prześladowania, odnosi się to zwłaszcza do rodziny dr. Stahla, który po powrocie Austrjaków miał kilka dochodzeń w zaoczności o zdradę stanu. Po 30 miesięcznym pobycie w Rosji, gdy powrócił świadek do Lwowa wszystkie te dochodzenia były zastanowione dla braku dowodu i nie miał już żadnych przykrości. Przymusowy ten pobyt w Rosji, naraził świadka na wielkie straty, dlatego zastępca jego prawny zażąda odszkodowania, które przeznacza na rzecz bursy im. Dekierta.

Po przesłuchaniu powyższych świadków odczytywano niektóre akta i odroczono rozprawę do dziś rana.

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 1. marca.

+ **Produkcja i szyby Zagłębia Borysławskiego w styczniu 1923 r.** Ogólna produkcja tego Zagłębia w styczniu 1923 r. wynosiła 3669'58 cyst. ropy. Z tego wyprodukowały kopalnie: w Borysławiu 1401'62, w Tustanowicach 1530'04, w Mraźnicy 720'23, w Łapaczce 17'69; razem 3669'58.

W porównaniu z grudniem 1922 r. produkcja zwiększyła się o 211'73 cyst. Większa część tej produkcji 65'2 proc., czyli 2393'01 cyst. przypada jak zwykle, na producentów-rafinerów, udział producentów czystych wynosi 34'8 proc., czyli — 1276'57 cyst.

Stan szybów w tymże czasokresie przedstawiał się jak następuje: w wierceniu 185, produkujących ropę i gazy 215, produkujących wyłącznie gazy 32, w instrumentacji, montowaniu, rekonstrukcji, rurowaniu itp. 59, czasowo zastanowionych 140. Ogółem 631 otworów świdrowych. (m)

+ **Produkcja złota w Rosji** w ubiegłym roku przewyższała prawie czterokrotnie ilość złota wydobytego w r. 1921. Akcją wydobywania złota i platyny zajmuje się przedewszystkiem, tzw. „Metalrest", przy wspomnianej produkcji pracowało w ub. roku 547 specjalistów i 12550 robotników. Wedle specjalnego urzędu sowieckiego produkcja złota w r. 1923 ma przynieść 422 pudow, produkcja platyny 74 pudow. (AW.)

+ **Krassin o zasadniczych problemach eksportu rosyjskiego.** W związku z konjunkturą światową, Krassin pisze w „Ekonomiczeskaja Żyzn". Jakkolwiek Rosja natrafiła na rynku zagranicznym na wielkie trudności, to jednak zagraniczny handel Rosji poprawia się. Liczba dokonanych tranzakcji wzrasta. Co się tyczy europejskich sfer handlowych i przemysłowych to Rosja spotyka się tam nietylko z wrogą akcją ze strony byłych właścicieli upaństwowionych przedsiębiorstw, lecz również z akcją nowo powstałych grup przemysłowych, co im przyczynia często znaczne zyski. W ostatnim czasie Rosja otrzymała cały szereg propozycji zawarcia traktatów handlowych. Toczą się rokowania z Niemcami, Polską, państwami bałtyckimi, Finlandją, Persją i Turcją. Podjęte ponownie rokowania ze Szwecją, wkrótce zaś prawdopodobnie zostaną nawiązane rokowania z Danją, stosunek handlowy z Francją stopniowo się ożywia. Rosja z powodzeniem wywozi do Francji produkty naftowe, drzewo i len. Przywiązując szczególne znaczenie do wzmożenia odradzającego się rolnictwa rosyjskiego Krassin po za już zawartemi koncesjami rolnemi uważa za szczególnie pożądane uzyskanie kredytów zagranicznych na odbudowę rolnictwa włościańskiego w niektórych okręgach Rosji. Apeluje również do kapitałów zagranicznych, aby wzięły udział w eksploatacji lasów, co już zostało uwzględnione w traktatach z Anglją i Holandją, oraz w rokowaniach z firmami norweskimi francuskimi i niemieckimi. Krassin sądzi, że stosowanie energicznej i systematycznej polityki udzielania koncesji jest podstawowym warunkiem rozwoju eksportu rosyjskiego. W dziedzinie kredytu Krassin projektuje utworzenie rosyjskiego banku eksportowego. W artykule poświęconym polityczno-handlowym warunkom eksportu tenże dziennik uważa za najbardziej nagły cel zawarcie traktatów handlowych, opartych na uznaniu de iure Rosji sowieckiej i instytucji dla handlu zagranicznego. Jako podmiotów prawnych w tranzakcjach na rynku zagranicznym, oraz na przyznaniu jurysdykcji rosyjskiej tych samych — praw, jakie posiada jurysdykcja kontrahentów w Rosji. (Pat.)

+ **Eksport produktów naftowych polskich** do Niemiec, w 11 miesiącach 1922 r. wynosił 14,165 cystern przetworów oraz 400 cystern ropy. Polska zajmuje przeto po Stanach Zjednoczonych drugie miejsce wśród państw eksportujących produkty naftowe do Niemiec. Na poszczególne produkty — przypadają następujące ilości:

Benzyny 2228 cystern, nafty 3682 cystern, oleju gazowego 1509 cystern, parafiny 527 wagonów, półproduktów i pozostałości 4528 cystern. Eksport wosku ziemnego wynosił w tymże czasie 27 wagonów. (m)

+ **Przemysł wojenny w Rosji.** Z Moskwy donoszą, że urzędy tamtejsze zbierają materjał tyczący możliwości wskrzeszenia w całej pełni przemysłu wojennego w Rosji. (Pat.)

+ **Dług Rosji zaciągnięty w Anglji**, wynosi 688 miljonów funtów szterlingów. Suma ta nie obejmuje należności firm prywatnych.

+ **Położenie finansowe Węgier.** Na posiedzeniu Zgromadzenia narodowego minister finansów Kallay oświadczył między innymi, że deficytu węgierskiego nie da się pokryć drogą zaciągnięcia pożyczki zagranicznej. Ministerstwo skarbu zaproponuje podobnie jak to było w Austrji emisję pożyczki złotej. Na ogół daje się zauważyć pewne polepszenie się sytuacji finansowej. Po unormowaniu systemu podatkowego wahania walutowe ustały. Długi prywatne obywateli węgierskich zaciągnięte w Anglji, Francji, Belgji i Grecji wynoszą ogółem 170 miljardów. Węgry będą mogły zaopatrzyć się w odpowiednią ilość dewiz zagranicznych drogą eksportu bydła. Bez poczynienia przez sojuszników pewnych ułatwień długi zagraniczne będą niemożliwe do spłacenia. W każdym razie rząd węgierski wejdzie w porozumienie z wierzycielami zagranicznymi ożywiony chęcią uczciwego wywiązania z przyjętych zobowiązań. Pasywa bilansu handlowego, które przed wojną wynosiły 32 miljony koron podniosły się do 224 miljonów koron złotych. Znaczna różnica spowodowana została głównie zmniejszeniem eksportu, a zwiększeniem importu. (Pat.)

Giełda.

+ **Giełda pieniężna.** W akcjach przemysłowych apatja i brak zainteresowania. Na targu walut raptowna zniżka, przy ożywionym ruchu. Chodorowskie przy końcu 49.000 — Oikosy wahały się między 76.000 a 76.500 — Parowozy notowały 11.000 — Zieleniewski 71.000 — Tespy 100.000 — Ćmielów 28.000 — Pezet z 8.600 awansował na 8.800 — Bank Hipoteczny płacono 2.000, nieof. 1.800 — Dolary spadły o 4.000 punktów i notowały 43.000 — Londyn potaniał na 199.000 potem poprawił się na 204.500 — N. York pod koniec 43.000 — Praga 1.310 — Zurych 8.000 potem 8.300 — Wiedeń 64 — Amsterdam 17.400 — Paryż 2.625 — Za liry płacono 2.110 — Za korony czeskie 1.305 — Tendencja w akcjach i walutach zniżkowa. Usposobienie ożywione, w akcjach bez ochoty. W niekotowanym skromne obroty po kursach zniżkowych: Jaworzno efekt: 206 — 214.000 nieof. 196 — 206.000, Gazy 214.000 do 220.000 — Lesienice 40—42.000 — Chyby 34—39.000 — Rurociągi 6.700—6.900 — Len 5.600—6.000.

+ **Akcje giełdy krakowskiej:** Polskie Tow. Handl. 4.000 — Polski Glob 950 — Żegluga Polska 1.350 — Cegielski 118.000 — Warsz. Sp. bud. parow. 15.000 — Automotor 4.500 — Trzebinia fabr. maszyn 25.000 — Siersza górnicza 70.000 — T. P. G. 40.000 — Polska Nafta 7.800 — Niemojowski 23.000 — Krakus 16.000 — Chodorów, rafinerja 55.000 — Siersza. Elektrownia 6.000 — Strug 7.500 — Bank Małopolski 3.000.

+ **Warszawska giełda zbożowa.** Owies poznański 125.000 — Owies kongresowy jednolity 123.000 — Żyto kongresowe 117 i 118 funt. hol. fco Warszawa 133.000—134.000 — 132.000 — Żyto kongresowe wagi 117 funt. hol. 125.000 — Żyto kongresowe 117 i 118 funt. wagi hol. 129.500 — Wyka 180.000 — Mąka żytnia 50% 240.000 — Mąka żytnia kongresowa 50% 215.000 — Otręby żytnie 62.000 — Kuchy lniane 121.500 — Słoma żytnia prasowana 59.000 — Siano pomorskie 51.500.

+ **Akcje giełdy warszawskiej:** Scholce i Kijowski 94.000 — Cegielski 120.000 — Częstocice 162.000 — Tow. akc. fabr. cukru 182.000 — Tow. przem. drzewnego 6.200 — Warsz. kop. węgla 154.000 — Lilpoop, Rau i Löw. 77.000 — Modrzejów 78.000 — Ostrowieckie Zakł. 70.000 — Rohn i Zieliński 34.500 — Starachowice 40.500 — Pocisk 4.800 — Fabr. parow. 13.500 — Żyrardów 1.600.000 — Zieleniewski 74.000 — Cukr. Chodorów 50.500 — Ćmielów 31.000.

+ **Giełda warszawska** (tel. wł.) (G). Kursy walut zagranicznych i dewiz kształtowały się zniżkowo. Dolar 42.000, marka niem. 1'70. Dla akcji tendencja wśród na ogół ożywionych transakcji utrzymała się na poziomie dnia wczorajszego. Poszczególne akcje przemysłowe zniżkowo. Papierami publicznemi obroty minimalne.

Kursa giełdy lwowskiej.

Ż = żądają, T = tranzakcje. Zresztą: płacą.

A) Akc. Bank.	1 marca	B) Akc przem.	1 marca
Akc. Związk. .	700	Górka . . .	60000
Dyskont Lw. .	—	Oikos . . .	T 76500
Handl. Pozn. .	18000	Parowozy . .	T 11000
Hipot. akc. . .	T 20[illegible]0	Patrja . . .	5600
Hipot. zemel. .	1000	Pezet . . .	T 8800
Małopolski . .	3100	Pocisk . . .	5000
Powszechny .	900	Pol. Glob . .	900
Przemysłowy	4300	Pol. Nafta . .	T 7150
Ziemski kred.	2200	Pol. Tow. Bud	6000
B) Akc. przem.		Pol. Tow. H. .	3900
Browar Lwow.	T 107000	Rakszawa . .	100000
Chodorów . .	T 49750	Siersza el. . .	5000
Karpalit . .	10000	Gór. Siersza .	7 000
Ćmielów . .	29000	Tepege . . .	38000
Portland z S. .	—	Tespy sól pot.	T 101000
Galicia . . .	2,200.000	Zieleniewski .	T 71 [illegible]0
Gafota ex . .	5500	Żegluga pol. .	1[illegible]00

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 52	Lwów — dnia 1 marca 1922 Gotówka	Lwów — dnia 1 marca 1922 Dewizy	Warszawa dnia 1 marca (Dewizy)	Kraków dnia 1 III. (Dewizy)	Zurych dnia 1 III. (Dewizy)	Berlin dnia 26 (Dewizy)
100 Mk. pol.	—100—	—100—	—100—	100	0·01·20	52·00
1 funt ang.	195000—[illegible]05000	198000—208000	187660—199000	195000-205000	25 09	106483 50
100 frs franc	240000—26[illegible]000	[illegible]50 00—270000	243800 258000	240[illegible]0—27500	32 57	1384[illegible]·63
100 fr. szwaj	780000—810000	790000—820000	746500—792500	790[illegible]0—35000	100·00	4259[illegible] 32
100 frc belg.	210000 220000	2 0000—220000	222100—224500	23500—25500	28·9[illegible]	1211[illegible]·96
100 K czesk.	127500 132500	130000—135000	120000—127500	12000—13000	15 80	669 32
100 K węg.	1500—1600	1550—1650	—·—	1400—1450	—·17	7 73
100 K austr.	62 64	62—66	60·00—61·00	00·55—00·65	—·0[illegible]74	32·11
100 M niem.	175—195	175—195	170—185	1·65—2 00	0 02·34	100·—
1 Dolar am.	42000—44000	42000—44000	39650—4[illegible]250	40000—45000	532 75	22693 12
100 Lir wł.	20500—215000	205000—215000	190000—207500	20[illegible]00—22000	25·65	1092·26
100 Lei rum.	200000—22[illegible]00	19500—2 500	—·—	129—129	2 40	140 7[illegible]
100 guld. hol	1650000—1750000	1650000—175[illegible]00	17800—17300	18500—19500	211 00	897 50
100 K norw.	—·—	P 33500—34000	—·—	—	98 [illegible]0	4164 56
100 K duńsk.	—·—	58000—62000	—·—	—	10[illegible]·50	4398 97
100 K szw.	—·—	—·—	—·—	—	141·50	6034 87

UWAGA: „P" oznacza kursa poprzednie, ostatnio notowane

O umożliwienie bytu emerytów.

Warszawa. (PAT). Prezydent min. przyjął onegdaj delegatów Związku emerytów, którzy przedstawili mu krytyczne położenie ogółu emerytów i prosili, aby z projektu nowej ustawy emerytalnej uchylono wszystkie ograniczenia. Premier oświadczył, że będzie się starał o usunięcie ograniczeń. Delegacja udała się następnie do min. skarbu i marszałka Sejmu, którzy również przyrzekli swoje poparcie.

Zasadnicze wytyczne nowej ustawy o ochronie lokatorów.

W Warszawie odbywają się obecnie konferencje i obrady w sprawie nowej ustawy o ochronie lokatorów. Odnośnie do tych obrad donoszą pisma warszawskie: Pierwszy punkt ustawy określi czas, w którym ona przestanie obowiązywać, a więc ograniczy jej działanie np. do r. 1930. P. 2-gi będzie chronił jedynie do wymienionego terminu małe mieszkania, tj. zajmujące poza przedpokojem, kuchnią i ubikacją 00, najwyżej 100 metrów kwadratowych powierzchni użytkowej. P. 3-ci określa, że co do innych mieszkań, jako też wszelkiego rodzaju lokali przemysłowych, handlowych, bankowych i t. p. pozostawia się swobodę określenia czynszu najmu na zasadzie obliczeń i kalkulacji, umożliwiających amortyzację, remont i zysk właściciela domu. — P. 4-ty określa, że ustalenie umówionego czynszu na przypadek sporu podlega rewizji komisji, ugrupowanej w komisarjacie rządu, a składającej się z: delegatów właścicieli nieruchomości Zw. lokatorów, miasta i rządu.

Dla obliczenia ustawowego czynszu dla małych mieszkań zawsze jeszcze punktem wyjścia będzie zasadniczy czynsz przedwojenny, jednakże podniesiony o pewien procent, bodaj zbliżony do wydatków na pierwsze potrzeby, do czego dochodziłyby świadczenia i wydatki na koszta bieżącego remontu.

Ze względu na 10-letnie zaniedbanie remontu należy ustawowo w okresie przewidzianym ograniczyć remont do spraw najkonieczniejszych, sprowadzających przedewszystkiem ruinę domów. A zatem np.: odnawianie rynien dachowych i spadowych, reparacja i przykrycia dachów, wyprawa fasad zewnętrznych z poprawieniem i umocnieniem gzymsów, rekonstrukcja balkonów itp. Co się tyczy odnawiania klatek schodowych, pieców jako też centralnego ogrzewania, remontu instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych komisarjat rządu obejmie ogólny nadzór nad wymienionemi robotami oraz będzie określał potrzebę remontu i wskaże jego rozmiary.

Sprawa ruchu budowlanego nie daje na przyszłość żadnych horoskopów. Ludzie pragnący budować są w poważnej obawie, skoro np. cegła zdoła w ciągu jedynie tygodnia podskoczyć z 110000 marek za 1000 sztuk do 230000 marek.

NOWA SKALA CZYNSZOW WE LWOWIE.

Według uchwały rady miejskiej z 12 lutego br. podwyższony został od 1 lutego br. podatek wodociągowy od mieszkań do 40-sto krotnej, a od lokali przemysłowych do 20-sto krotnej wysokości czynszu przedwojennego który płacono w 1914 r., Podatek ten opłacać mają lokatorowie do rąk właściciela realności.

Lokatorowie we Lwowie opłacać mają ten podatek przy opłacie czynszu a to począwszy od 1 lutego 1913. Skutkiem podwyżki podatku wodociągowego ulegnie zmianie mnożnik, stosowany przy obliczaniu czynszu w ten sposób, że przy czynszu podstawowym 100 kor. =100 mk. wyniesie on przy mieszkaniach; zamiast dotychczasowych 66, obecnie 96, zaś przy lokalach przemysłowych; zamiast dotychczasowych 132, obecnie 152.

Czynsz za mieszkanie, wynoszący przed wojną 100 kor. miesięcznie, wynosić będzie od 1 lutego br. 9600 mkp.; przy lokalu przemysłowym (sklepy, biura, etc.)) — 15200 mkp. W kwotach tych właściwy czynsz, ustalony przez ustawę o ochronie lokatorów pozostaje niezmieniony, Reszta obejmuje jedynie podatki wodociągowy i lokatorski, oraz ryczałt administracyjny.

Urząd rozjemczy dla spraw najmu we Lwowie stosować będzie ten sposób obliczenia od I. lutego br., wstecz licząc.

Na krawędzi dnia.

LIST, KTORY DOJŚĆ NIE MOŻE.

Na krążku lustrzanym, oparty o fa'szywozłoty szych siedzi sobie list, plecami do lustra, twarzą do tysiąca ludzi.

List siedzi na bufecie kawiarni i nic sobie nie robi, że trącają go łódki, wiozące cukier do oceanu czarnej kawy, że złośliwie okapuje go kubek, czerwony od zawiesistego płynu, chełpiącego się pono niesłusznie nazwiskiem Sok Malinowy.

Stali bywalcy bufetu kawiarnianego, cukry, soki, nawet podlotkowate małe łyżeczki smutkie słomki dokuczają nairętowi, przybyszowi. Bo też ten list nieznośny przybył tu i siedzi oparty o srebrną laskę, gapi się na tłumy ludzi i tygodnie mijają a nikt go nie weźmie. Stara Księga nazwała list „Gizela“ „Arcyksiężniczka Gizela“. List opatrzono imieniem Gizeli, dodano jakąś wieś, dopisek „tymczasowo we Lwowie“ i kazano mu, zamiast na półce „poste-restante“, na bufecie kawiarni, czekać swej pani. I wierny, biały paź czeka.

— — — — — — — — — — — — — —

Jedno z królestw Amora, oddział „poste-restante“ obalił współczesny bolszewizm i zaprowadził jakieś „bumagi“, jakieś legitymacje. Proszę kogo! Chciałbym widzieć, jaka legitymacja poświadczy, że „Błękitna Sarenka“ jest istotnie „Błękitną sarenką“?

— — — — — — — — — — — — — —

Może przyjedziesz ze wsi, Giulo, której nie znam, rozkochany w twym paziu, białym, wiernym liście, a poszturkiwany przez słomki list dojdzie do rąk Twych. Tęsknisz wśród czarnych opłachci brudnej zabłotnionej sielanki do mroku — kawiarni.

— — — — — — — — — — — — — —

Szczęśliwa, która wierzysz w urok, w czar kawiarni, w muzykę wentylatora i powab stuku kul bilardowych. Podoba ci się kawiarnia, gdyż nie zobaczyłaś jej duszy. Duszy o zakrzywionym haczykowato nosie (kawiarnia... nomina sunt odiosa), duszy o podbitem oku, duszy o grubych łapach, duszy wyszminkowanej. Wszystko dla ciebie jest jeszcze mirażem, ułudą.

Ica.

Z sali Koncertowej.

ŚPIEWAK A. KOMAN.

P. Antoni Koman, który śpiewał po raz pierwszy przed lwowską publicznością, przedstawił się nam jako śpiewak o pierwszorzędnych kwalifikacjach artystycznych. Jest on przedewszystkiem śpiewakiem koncertowym z zakresu pieśni i oratorjów; jego tenor doskonale wyszkolony umie znaleźć odpowiedni wyraz tak dla akcentów bohaterskich jak i erotyczno-sentymentalnych. Dźwięk organu głosowego jest szlachetny, pełny, średnica silna o zabarwieniu głosu barytonowego a wysoki rejestr posiada blask, niezbędny dla śpiewaka muzyki wagnerowskiej. Wyjątki z „Meistersingerów“ i „Lohengrina“, prześlicznie pod względem wokalnym wykonane, dzięki inteligencji i wysoce wyrobionemu smakowi artystycznemu p. Komana, wprost zaimponowały słuchaczom i zadecydowały o wielkim jego sukcesie artystycznym. Niezwykła jest u p. Komana sztuka opanowania oddechu, niedostrzegalna zmiana rejestrów głosowych i umiejętne posługiwanie się odcieniami dynamicznemi. Pieśni Schumanna, Wolfa a zwłaszcza Schuberta „Du bist die Ruh“ odśpiewał p. Koman wprost koncertowo i niezatarte pozostawił po sobie wrażenie.

P. Koman jest Polakiem, bliskim krewnym zmarłego artysty operowego Florjańskiego, i dziś zażywa w Niemczech marki pierwszorzędnego artysty. Sala Tow. muz. nie była pełna, lecz wobec tak wybitnych zalet artystycznych niezawodnie zabraknie biletów przy następnym jego występie t. j. w pierwszych dniach maja.

Grd.

Zapiski.

Chrzanowski Ignacy: Wśród zagadnień książek i ludzi Lwów-Warszawa-Kraków. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich 1923 Str. 574.

Książka zawiera odczyty, przemówienia i recenzje, na marginesie głównej pracy naukowej jednego z naszych najwybitniejszych polonistów i wychowawców, profesora literatury polskiej w Uniwersytecie Jagiellońskim Ignacego Chrzanowskiego. Nie stara się tu nas Sz. profesor przygnieść ogromem erudycji, raczej kładzie nacisk na rozmaitość tematu i plastykę wykładu.

„Idea kultury średniowiecznej a chwila obecna“, „Książka o Samuelu i Sieklucjanie“, Dlaczego Rej jest Ojcem literatury polskiej“, „Kult Skargi w Polsce“, „Reforma szkolna Konarskiego“, „Hugo Kołłątaj“, „Poglądy na przyczyny upadku Polski“, „Mickiewicz wobec kościoła“, oraz cały szereg szkicowych ujęć Sienkiewicza, Prusa, Kasprowicza, Chmielowskiego, Tarnowskiego, Spasowicza i Balzera i t. d. składają się na tę książkę. Jak widzimy krąg zainteresowań I. Chrzanowskiego jest bardzo szeroki. W szczególności uderzają zainteresowania religijno-moralne. Podkreśliłbym tu rehabilitację idei kulturalnej średniowiecza, przeprowadzoną przez Chrzanowskiego wbrew płytkim legendom racjonalistycznym o barbarzyństwie wieków średnich.

Prof. I. Chrzanowskiego zaliczyłbym do typu uczonych-wychowawców w przeciwieństwie do powszechnego u nas na ogół typu uczonych-erudytów, uczonych-bibljomanów, dla których „z książek rodzą się książki i w książkach zostają“. Stały kontakt z naszem życiem społecznem, ogromna powaga wypowiadanych sądów, poza którymi czuje się obecność idei moralnej wrogiej wszelkiemu cynizmowi, wszelkiemu „wszystko ednictwu“ duchowemu pasożytniącemu na organizmie Polski niepodległej, ogromna wszechstronna wiedza, bystrość i śmiałość formułowanych wniosków — oto zalety wychowawcze książek Chrzanowskiego.

J. S. Petry.

SPORT.

Z kolegjum sędziów LZOPN. Egzamin na sędziów footbalowych odbędzie się 24 bm. o godz. 16 dla miejscowych, 25 marca o godz. 10-tej dla zamiejscowych kandydatów w lokalu K. S. ul. Lindego 5 (Poliklinika).

W celu zawiązania komitetu budowy pomnika na mogile zadwórzańskiej

zapraszamy niniejszem wszystkich, którzy w sprawie uczczenia pamięci poległych pod Zadwórzem lwowskich dzieci są interesowani na zebranie, które odbędzie się w sali Sokoła Macierzy przy ul. Zimorowicza w niedzielę dnia 4. marca 1923 o godz. 12, w południe. Dr. Borowiec, Dr. Ramert.

Obwieszczenie o zwalczaniu lichwy.

Magistrat król. stoł. m. Lwowa powołując się na rozporządzenie Pana Ministra spraw wewn. z 5. lipca 1922 Nr. 52. Dz. U. R. P. poz. 483, oraz na obwieszczenie b. okr. Urzędu walki z lichwą z 30. lipca 1922. Nr. 5548/22, przypomina, że w myśl postanowień art. 2. ustawy z 2 lipca 1920 o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67. poz. 449), i rozporządzenia Rady Ministrów z 22. maja 1922 (Dz. U. R. P. Nr. 43. poz 361) obowiązani są: 1) wszyscy kupcy i właściciele sklepów i przekupnie w swych lokalach zarobkowych i na stanowiskach targowych umieścić **w miejscu widocznem** cennik wszystkich artykułów sprzedawanych w ich przedsiębiorstwach, oraz uwidocznić ceny bezpośrednio na odnośnych przedmiotach. 2) Cenniki winne być wywieszone, względnie umieszczone na widocznem i dostępnem dla nabywcy, względnie spożywcy miejscu i zawierać oprócz wyszczególnienia towarów i cen imię lub nazwisko właściciela przedsiębiorstwa, adres i datę sporządzenia cennika. Cenniki mają być napisane atramentem, wyraźnem pismem i ceny podane nie mogą być kreślone i poprawiane lecz każdym razem ma być w razie ewentualnej zmiany cen, nowy cennik sporządzony.

3) Zakazuje się pobierania za artykuły sprzedawane cen wyższych od wskazanych w cennikach. 4) Nie wolno odmawiać sprzedaży artykułów, na które ceny są uwidocznione w cenniku. 5) Winni przekroczenia, względnie nie wykonania zarządzeń zawartych w powyższem rozporządzeniu, karani będą na podstawie art. 7. ustawy z dnia 5. lipca 1922 w zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 52 poz. 483), aresztem do 6 miesięcy i grzywną do wysokości 1,000 000 Mp. lub jedną z tych kar. — Cenniki w myśl § 2. muszą być przedłożone bezwłocznie Magistratowi (Biuro cenników).

Magistrat kr. st. m. Lwowa.

Lwów, dnia 26. lutego 1923.

Neumann m. p.

VII. Zwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonarjuszów

Spółki Akcyjnej Eksploatacji Soli Potasowych

odbędzie się według postanowienia §. § 26. i 27. stat. **17. marca 1923., o godzinie 11-tej** w sali posiedzeń Spółki we Lwowie, pl. Smolki 5, z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia odbytego we Lwowie, dnia 2. maja 1922.
2. Sprawozdanie Dyrekcji z czynności i zatwierdzenie bilansu za rok 1922 (§§ 30, 33 i 42 stat.).
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej z wnioskiem udzielenia absolutorjum dla Dyrekcji i Rady Zawiadowczej (§§ 33 i 40 stat.)
4. Wybór w miejsce ustępującego członka Rady Zawiadowczej z grona członków z wyboru (§ 16 stat.) oraz wybór trzech członków Komisji Rewizyjnej i zastępcy na rok następny, w końcu oznaczenie dla nich honorarjum (§§ 3 i 39 stat.).
5. Rozdział zysku (§§. 33 i 44 stat.).
6. Oznaczenie rocznego wynagrodzenia dla Komitetu Wykonawczego (§§ 20 i 33 stat.).
7. Wniosek Rady Zawiadowczej na podwyższenie kapitału akcyjnego Spółki.

Lwów, dnia 23. lutego 1923.

RADA ZAWIADOWCZA SPÓŁKI AKCYJNEJ EKSPLOATACJI SOLI POTASOWYCH

UWAGA: Zamknięcie rachunków i bilans za rok 1922 z alegatami, złożone w biurze Spółki Akcyjnej mogą być w godzinach urzędowych przez akcjonarjuszów przeglądane i odpisywane.

Posiadanie 10 akcji uprawnia do oddania jednego głosu na Walnem Zgromadzeniu.

Aby móc wykonać prawo głosowania, musi każdy akcjonarjusz złożyć najpóźniej 8 dni przed Walnem Zgromadzeniem wymaganą ilość akcji w kasach Polskiego Banku Przemysłowego we Lwowie i wszystkich jego oddziałach i filjach.

Akcjonarjusze otrzymują na złożone akcje pisemne poświadczenie służące jednocześnie jako legitymacja do wzięcia udziału w Walnem Zgromadzeniu. Poświadczenia te opiewają na nazwisko i będą podawać ilość głosów, przysługujących akcjonarjuszowi. Legitymacja może służyć tylko osobie w niej wymienionej lub należycie wykazanemu pełnomocnikowi. 3475

Drukiem A. Goldmana, Lwów Sykstuska 19. Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stromski.